

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2024-06-14
Stockholm

Mål nr
P 2299-23

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2023-02-10 i mål nr P 3659-22,
se bilaga A

PARTER

Klagande

1. Myndighetsnämnden i Ystads kommun
271 80 Ystad

Ombud: K.H.

2. M-L.B.

3. B-M.H.

4. I.E.

Ombud: N.E.

Ombud: S.E.

Motpart

S.H.

SAKEN

Bygglövs för nybyggnad av ett enbostadshus på fastigheten X i Ystads kommun

Dok.Id 2070446

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och fastställer Myndighetsnämndens i Ystads kommun beslut den 19 april 2022, dnr BLE 2019-000426, MYN § 59, att avslå ansökan om bygglov för nybyggnad av ett enbostadshus på fastigheten X i Ystads kommun.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Myndighetsnämnden i Ystads kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut att avslå bygglovsansökan.

M-L.B., B-M.H. och I.E. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens beslut.

S.H. har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

Parterna har till stöd för sin talan anfört i huvudsak detsamma som i underinstanserna och gett in bland annat ritningar och fotografier.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Utgångspunkter för prövningen

Den fråga som Mark- och miljööverdomstolen ska pröva i målet är om ansökan om bygglov för nybyggnad av ett enbostadshus på fastigheten X i Ystads kommun kan beviljas. Om olovliga åtgärder har vidtagits på fastigheten respektive om byggnaden på grannfastigheten är planstridigt placerad omfattas inte av prövningen. Det finns inte heller skäl att ta ställning till om marken är lämplig för bebyggelse efter-som den frågan har prövats genom den gällande byggnadsplanen (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 20 januari 2022 i mål nr P 1225-21 avseende förhandsbesked på den nu aktuella fastigheten).

Frågan om planenlighet

För fastigheten gäller en byggnadsplan som fastställdes 1955. Byggnadsplanen innehåller inte någon bestämmelse som reglerar byggrätten i form av antal byggnader eller byggnads yta.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer inledningsvis i länsstyrelsens och mark- och miljödomstolens bedömning att entrétrappans placering på mark som inte får bebyggas inte utgör någon avvikelse från planen. Vidare bedömer Mark- och miljööverdomstolen att byggnadens area och höjd är förenliga med planens bestämmelser.

Byggnadsplanen innehåller en särskild bestämmelse – § 8 rubricerad Fönster – där det anges *"Framför fönster till bonings- eller arbetsrum, som icke är beläget mot väg, skall ovan ett plan i jämnhöjd med fönstrets underkant finnas ett område av minst 9 meters bredd, som är fritt från byggnader, skymmande terrängformationer och andra skymmande föremål, fränsett träd och buskar; dock må undantag härifrån medgivas av byggnadsnämnden, därest rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster."*

Av markplaneringsritningen framgår att den lovsökta byggnaden är avsedd att placeras cirka 5 m söder om den intilliggande byggnaden på grannfastigheten Y, som har fönster åt den lovsökta byggnaden. Placeringen är alltså som utgångspunkt inte tillåten enligt planbestämmelsen. Undantag från huvudregeln får dock medges om rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster. Syftet med planbestämmelsen får anses vara att säkerställa tillräckligt dagsljus i de byggnader som omfattas av planen.

Nämnden har gjort gällande att endast nämnden får medge undantag från bestämmelsen. Den instans som efter överklagande ska pröva ett beslut sätter sig, utifrån de begränsningar som överklagandet ger, i beslutsmyndighetens ställe. Den omständigheten att det i planbestämmelsen anges att det är byggnadsnämnden som får medge undantag innebär därför inte att överprövande instanser är förhindrade att fatta motsvarande beslut.

I detta fall anser Mark- och miljööverdomstolen, med hänsyn till den lovsökta byggnadens placering, volym och höjd i relation till det korta avståndet till den intilliggande byggnadens söderorienterade fönster och därmed minskade ljusinsläpp, att undantag från huvudregeln inte ska medges. Solljusstudien och vad som i övrigt har framkommit

i målet föranleder inte någon annan bedömning. Åtgärden strider därmed mot byggnadsplanen.

Frågan om liten avvikelse

Planbestämmelsen anger att ett område om minst 9 m från fönster ska hållas fritt från byggnader. Det i detta fall tilltänkta avståndet om 5 m kan mot den bakgrunden inte anses utgöra en sådan liten avvikelse som innebär att bygglov kan beviljas med stöd av 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Anpassningskravet

Av utredningen framgår att bebyggelsen inom planområdet varierar avseende storlek, placering och utformning. Det saknas därför skäl att neka bygglov på den grunden att den lovsökta åtgärden inte är anpassad till den omgivande bebyggelsen (2 kap. 6 § första stycket 1 PBL).

Betydande olägenhet

Av 2 kap. 9 § PBL framgår att lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte får ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt (det s.k. omgivningskravet). Bedömningen av om en olägenhet är betydande ska ske mot bakgrund av samtliga föreliggande omständigheter, däribland läge, användningssätt och innehållet i tillämplig detaljplan. Den omgivningspåverkan som bedömts och accepterats inom ramen för den tillämpliga planen ska inte omprövas i ett senare bygglovsärende. När detaljplanen anger byggrättens omfattning ska, vid olägenhetsbedömningen, hänsyn tas till om det finns en alternativ placering och utformning som inte skulle begränsa byggrätten på ett otillåtet sätt. När däremot en byggnadsplan, som i detta fall, inte reglerar byggrättens omfattning får byggnadens placering och utformning i stället bedömas i bygglovsskedet utifrån omgivningskravet. (Se rättsfallet MÖD 2017:47 med där angivna hänvisningar till praxis.)

Mark- och miljööverdomstolen bedömer att den lovsökta byggnadens placering och utformning, utöver ett minskat ljusinsläpp, skulle medföra en skymd utsikt och en känsla av instängdhet för de boende på grannfastigheten Y (norr om byggnaden). Mark- och miljööverdomstolen anser att dessa inte heller har haft att räkna med att en byggnad med en jämförelsevis hög nockhöjd skulle placeras så nära deras byggnad med de olägenheter som en sådan placering och utformning medför. Olägenheten går därför utöver vad omgivningen skäligen ska behöva tåla och är att anse som betydande. Enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning är det alltså möjligt att uppföra ett fritidshus på fastigheten som i mindre utsträckning medför olägenheter för omgivningen. Sammantaget innebär detta att den lovsökta åtgärden inte uppfyller omgivningskravet och att det finns skäl att avslå ansökan om bygglov även på den grunden.

Sammanfattning

Mark- och miljööverdomstolen har bedömt att den lovsökta byggnaden, som avses att placeras cirka 5 m från bostadshuset på grannfastigheten, strider mot byggnadsplanens bestämmelse om ett minsta avstånd om 9 m till fönster i bostads- och arbetsrum som syftar till att säkerställa tillräckligt dagsljus och att detta inte kan godtas som en liten avvikelse från planen. Domstolen har också funnit att den lovsökta byggnadens placering och utformning förutom minskat ljusinsläpp skulle medföra betydande olägenhet för grannfastigheten genom skymd utsikt och en känsla av instängdhet. Eftersom bygglov därmed inte ska beviljas ska mark- och miljödomstolens dom ändras och nämndens beslut att avslå ansökan fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Karin Wistrand och Petra Bergman, tekniska rådet Ewa Andrén Holst och hovrättsrådet Johanna Fernlund, referent.

Föredragande har varit Nina Hedvall Nordebo.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2023-02-10
meddelad i
Växjö

Mål nr P 3659-22

PARTER

Klagande S.H.

Motpart

1. M-L.B.

2. J.B.

3. K-Å.B.

4. I.E.

5. L-O.E.

6. J.G.

7. B-M.H.

8. Ystads kommun, Myndighetsnämnden
271 80 Ystad

Dok.Id 663929

Postadress

Box 81
351 03 Växjö

Besöksadress

Kungsgatan 8

Telefon

0470-560 100

E-post: mmd.vaxjo@dom.se

www.domstol.se/vaxjo-tingsratt

Telefax

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00–16:00

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Skåne län beslut den 4 juli 2022; ärendenr 403-16894-2022,
se bilaga 1

SAKEN

Bygglov på fastigheten X, Ystad kommun

BESLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver underinstansernas beslut och återförvisar
ärendet till Myndighetsnämnden i Ystads kommun för fortsatt handläggning i
enlighet med domskälen.

BAKGRUND

Myndighetsnämnden i Ystad kommun avslag genom beslut av den 24 september 2019, § 159, en ansökan från S.H. om förhandsbesked för uppförande av bostadshus och mur på fastigheten X i Ystads kommun. Efter överklagande upphävde Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt den 14 januari 2021 (mål nr P 70-20) avslagsbeslutet och återförvisade ärendet till myndighetsnämnden i Ystad kommun (nämnden) för fortsatt handläggning. Mark- och miljödomstolens dom överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som, efter att ha beviljat prövningstillstånd, instämde i mark- och miljödomstolens bedömning och avslag överklagandet i dom den 20 januari 2022 (mål nr P 1225-21).

Sedan S.H. därefter ansökt om bygglov, beslutade nämnden den 19 april 2022 att avslå ansökan om bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten X. S.H. överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) som den 5 juli 2022 avslag överklagandet.

S.H. har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

S.H. har i första hand yrkat att bygglov ska beviljas enligt ansökan och i andra hand yrkat att ärendet ska återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning. Till stöd för sina yrkanden har han i huvudsak anfört följande.

Nämnden har inte presenterat eller utvecklat överväganden om hur en avvikelser som är formulerad som en del av en planbestämmelse kan riskera att bli prejudicerande eller på vilket sätt effekterna skulle kunna bli negativa för området.

Länsstyrelsen menar att ca en fjärdedel av föreslagen byggnadsarea är placerad på mark som inte får bebyggas. Denna beräkning tycks dock vara felaktig. Enligt

formuleringen i planbestämmelsen så gäller förbudet byggnader och skrymmande föremål framför fönster. Med detta måste avses en yta av fönstrets bredd och sedan 9 meter ut i 90 graders vinkel från fasaden. Berörda fönster är ett sovrumsfönster med en bredd av ca 1 meter, samt ett fönsterparti med ca 2 meters i bredd vid allrummet. Den icke tillåtna ytan som byggnaden upptar uppgår då till ca 12 m², eller ca 10 % av byggnadsarean. Den del av byggnaden som är placerad mellan de två olika rummens fönster ska alltså inte räknas med.

Fastigheten i fråga lider av flera begränsningar. Planbestämmelsen om 9-meters avstånd till fönster gäller förutom byggnader även ”skrymmande föremål”, vilket skapar osäkerhet kring ifall ytan ens får anges som uppställningsplats för personbil vid bygglovsansökan. Förutom detta så klassas delar av fastigheten numera även som vattenområde där åtgärder kräver tillstånd. Delar av fastigheten belastas även av vägservitut.

Olika alternativa placeringar av byggnaden har kunnat följas över ärendets gång av samtliga parter och myndigheter. När ärendet inleddes år 2019 i form av en ansökan om förhandsbesked, så var dåvarande föreslagen placering av byggnad i stort sett planenlig (med undantag för en mindre yta, som vid noggrann mätning visade befinna sig framför grannes fönster, men som skulle korrigeras vid bygglov). Grannarna på Y hade emellertid även då kraftiga invändningar mot placering och storlek. Bland annat framfördes att byggnaden helt skymde deras havsutsikt från både uteplats och kök/allrum, samt att biluppställningsplatsen skulle behöva hamna framför deras sovrumsfönster. Han tog därefter fasta på just dessa två synpunkter, och lämnade våren 2022 in nuvarande förslag med en minskad byggnadsarea och en mer fördelaktig byggnadsplacering. Denna utformning har redogjorts för i senaste överklagan till länsstyrelsen. Omarbetningen innebar alltså istället att 10 % av byggnadsytan hamnade 5 meter framför fönster, men att grannarna på Y nu ges generös havsutsikt från både uteplats och kök/allrum samt att möjlighet till parkering framför sovrumsfönster försvinner.

När handläggningen av den nya utformningen inleddes så konstaterades det att byggnadens placering nu delvis var närmre fönster än 9 meter. Han bifogade då en alternativ skiss som visade byggnaden vänd 90 grader mednock i öst-västlig riktning, och placerad enligt ”9-metersregeln”. Följden blev dock åter att utsikten stängdes av och att friytor och biluppställning skulle behöva hamna norr om byggnaden i skuggläge mot grannbyggnaden, eftersom det inte är möjligt att iordningställa vistelseytor söder om byggnadskroppen då den marken klassas som vattenområde. Fasaden skulle även behöva ha fler fönster norrut mot grannbyggnaden. Insynen skulle behöva brytas av en tät häck för båda parters skull. En sådan placering och dålig disponering av möjliga friytor vore klart sämre för alla parter. Varken kommunen eller grannarna var dock intresserade av att vidare diskutera alternativa placeringar av byggnaden, då deras grunduppfattning är att ingen typ av byggnation ska tillåtas.

I överklagandet har S.H. bilagerat en alternativ ritning för att visa att alternativa placeringar har utretts. Han har även kompletterat sitt överklagande och bifogat två bilagor. Den första avser tidigare godtagna avvikelser för nu aktuell planbestämmelse och den andra avser en tidningsartikel om ärendenas tidigare hantering. Vidare har han till nämnden den 3 februari 2022 lämnat in en solstudie.

Samtliga motparter har beretts tillfälle att yttra sig. Av motparterna har M-L.B., B-M.H., I.E. och L-O.E. yttrat sig.

M-L.B., B-M.H. och I.E. har motsatt sig bifall till överklagandet. Till stöd för sin inställning har de huvudsak anförts följande.

Bygglovsansökan strider mot 8 § i planbestämmelserna om skymmande föremål framför fönster och medför en betydande olägenhet för dem. Byggnaden avviker från karaktären i området och strider därmed mot 2 kap. 6 § plan- och bygglagen om hänsynskrav och god helhetsverkan. Byggnadsverk ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och

erosion. Men denna byggnad läggs på mark som är en utfyllnad /markavvattning som inte prövats lämplig för byggnation och som det inte heller finns tillstånd för. Det är anmärkningsvärt att S.H. vill lyfta marken i förhållande till vägen och därtill bygga huset på pålar, över den redan höjda markytan, vilket innebär en förstärkning av byggnadens höjd och därmed ökar den olägenhet bygget skulle innebära för dem. Byggnaden avviker gravt från karaktären på området och skulle helt dominera stranden. Eftersom den strider helt mot planens syften, om att området ska avse byggnader för fritidsändamål, så vore det inte rimligt att tillåta avsteg. I § 5 Byggplanen framgår att tomtplatsen inte får understiga 600 m². De undrar om den kvarvarande tomtplatsen uppgår till 600 m² då en del av tomten utgör sandstrand vilken i sin tur utgör en del av kommunens sandskoning, vilken i sin tur tidvis ligger under vatten. Med hänsyn till att byggnaden läggs på mark som är en utfyllnad eller markavvattning på 1980-talet och som inte tidigare prövats lämplig för byggnation så måste geoteknisk undersökning genomföras. Härtill kommer att den septitank och infiltrationsbädd som S.H. beskriver ”smidigt” kan anläggas på tomtens norra del skulle hamna fem meter från deras fönster och uteplats vilket skulle upplevas obehagligt. En infiltrationsanläggning rekommenderas ej ligga närmre än 10 meter till närmsta hus. Fasaden avses kläs med trä, trots detta vill S.H. lägga huset endast 5 meter från deras, vilket inte följer rekommenderat brandskyddavstånd.

L-O.E. har i första hand motsatt sig bifall till överklagandet och i andra hand meddelat inställningen att målet ska återförvisas till kommunen för utredning för säkring och skydd av kustlinjen. Till stöd för sin inställning har han i huvudsak anfört följande. Praktisk tillgänglig tomt är mindre än detaljplanens krav på minst 600 kvadratmeters tomtstorlek. Med länsstyrelsens konstaterande att inte heller den föreslagna placeringen är lämplig, måste man dra slutsatsen att fastigheten inte längre är lämplig att bebygga. Löderups strandbad tillhör troligen ett av de mest utsatta områdena för havserosion i Sverige. Förhållandena har ändrats dramatiskt under de senaste decennierna. Klimatförändringarna riskerar att ytterligare förvärra situationen. Rättspraxis säger att man inte kan ta hänsyn till omfattande förändringar på annat sätt än genom en förändring av detaljplan. Det

känns lite som att man bortser från det övergripande problemet. Som alternativ till avslag skulle ärendet kunna återföras till kommunen för att först utreda hur ett framtida skydd/säkring av kustlinjen skulle kunna utformas.

Nämnden har beretts tillfället att yttra sig och uppgett att den står fast vid sitt beslut

DOMSKÄL

Prövningsramen

Mark- och miljödomstolens prövning begränsas av det överklagade beslutet som i sin tur begränsas av bygglovsansökan. Det mark- och miljödomstolen har att pröva är därför om underinstanserna haft fog för sina bedömningar att ansökan om bygglov ska avslås. Domstolen kan däremot inte inom ramen för detta mål pröva andra yrkanden som om utredning för säkring och skydd av kustlinjen, avseende geotekniska frågor eller den slutliga utformningen av avlopps- och infiltrationsanläggning.

Tillämpliga bestämmelser

Tillämpliga bestämmelser framgår i huvudsak av länsstyrelsens beslut. Av dessa framgår bland annat att bygglov som huvudregel ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan om åtgärden överensstämmer med detaljplanen (9 kap. 30 § plan- och bygglagen [2010:900], PBL) samt att bygglov får ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan om avvikelsen är liten och förenlig med detaljplanens syften (9 kap. 31 b § PBL).

Tillämplig byggnadsplan

Fastigheten X omfattas av en byggnadsplan för Löderups strandbad som vann lagakraft 1955. Byggnadsplanen gäller enligt övergångsbestämmelserna till nu gällande PBL som detaljplan. Enligt planen får fastigheten bebyggas med fristående hus om högst en våning men där vind får inredas. Byggnad får inte uppföras till större höjd än 4 meter. Enligt § 8 i planbestämmelserna gäller att framför fönster till bonings- eller arbetsrum, som icke är beläget mot väg skall ovan

ett plan i jämnhöjd med fönstrets underkant finnas ett område av minst 9 meters bredd, som är fritt från byggnader, skymmande terrängformationer och andra skymmande föremål, frånsatt träd och buskar; dock må undantag medges av byggnadsnämnd, om rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster. Av § 3 framgår att punktprickad mark inte får bebyggas.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Inledningsvis konstaterar domstolen att den som detaljplan gällande byggnadsplanen inte har ändrats eller upphävts av kommunen. En gällande detaljplan har rättsverkningar och ska tillämpas till dess den ersätts av en ny plan. Även om det är fråga om en äldre plan, får byggnadsplanen fortfarande anses spegla kommunens avsikter och bedömningar av markens lämplighet.

Med detta som utgångspunkt bedömer domstolen först den i målet övergripande frågan om markens lämplighet för att därefter gå in på den närmare bedömningen av om de lovsökta åtgärderna är förenliga med byggnadsplanen samt frågor om helhetsverkan och omgivningspåverkan m.m.

Är marken lämplig för ändamålet?

Kommunen har i sitt beslut tagit upp frågor som rör markens lämplighet, något som även samtliga motparter framhåller i sina yttranden. Den som detaljplan gällande byggnadsplanen har dock, som nämnts, inte ändrats eller upphävts av kommunen. För den händelse det skett sådana förändringar att en viss plats inte längre är lämplig för det i planen angivna ändamålet, förutsätts enligt PBL att kommunen beslutar om att upphäva eller ändra planen. Den prövning av markens lämplighet som gjorts i planen, ska därmed fortfarande godtas. Mark- och miljödomstolen instämmer därför i länsstyrelsens bedömning att ansökan om bygglov inte kan avslås utifrån en bedömning av markens lämplighet.

Strider de sökta åtgärderna mot byggnadsplanen?

Nämnden har avslagit ansökan om bygglov med hänvisning både till att entrétrappan placeras på mark som enligt plan inte får bebyggas och att byggnaden placeras inom 9 meter från fönster på befintliga byggnad på grannfastigheten i norr.

Länsstyrelsen har bedömt att uppförandet av entrétrappan inte strider mot detaljplanen. Domstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att trappan inte utgör byggnadsarea, eftersom ytan inte är mätvärd enligt Svensk Standard, och att den därför inte utgör en avvikelse från byggnadsplanen. Därmed har nämnden inte haft fog för att avslå ansökan om bygglov med hänvisning till att entrétrappan placeras på mark som inte får bebyggas.

Länsstyrelsen har därefter bedömt att byggnadens avstånd om 5 meter till befintlig byggnad på granntomten i norr utgör ett avsteg från byggnadsplanen, att bedömningsutrymmet för undantag enligt planen primärt är förbehållet nämnden, att det saknas skäl att frångå nämndens bedömning och att bygglovets därmed ska anses avvika från detaljplanen. Domstolen instämmer i bedömningen att § 8 i planbestämmelsen, som kan medföra att en avvikelse kan anses planenlig, främst är förbehållen byggnadsnämnden. Den sökta åtgärden får därmed anses avvika från gällande byggnadsplan genom att byggnadens avstånd är 5 meter till befintlig byggnad på granntomten i norr. Frågan är därmed om byggnadens placering utgör en liten avvikelse som är förenlig med planens syften på det sätt som avses i 9 kap. 31 b § PBL.

Är det fråga om en liten avvikelse förenlig med planens syften?

Syftet med § 8 i planbestämmelserna är att tillräckligt med dagsljus når enskilda rum i intilliggande byggnader. Trots att avståndet mellan byggnaderna inte uppfyller det krav på avstånd som detaljplanen uppställer, bedömer mark- och miljödomstolen att avståndet mellan byggnaderna i detta fall är tillräckligt eftersom grannfastigheten i norr ändå kan anses få tillräckligt dagsljus till sina enskilda rum. Enligt mark- och miljödomstolens bedömning kan avvikelsen därför betraktas som

liten och som förenlig med planens syften. Det finns därmed inte heller stöd för att avslå ansökan om bygglov med hänvisning till att sökta åtgärder avviker mot byggnadsplanen. Att tomtplatsen i verkligheten kan understiga den föreskrivna arean påverkar inte bedömningen.

God helhetsverkan och omgivningspåverkan

Inom detaljplan ska bygglov ges för åtgärder som överensstämmer med detaljplanen, om åtgärderna uppfyller anpassningskravet för god helhetsverkan och omgivningskravet avseende betydande olägenhet för omgivningen.

Enligt byggnadsplanen, som gäller som detaljplan, finns inga direkta restriktioner avseende hur byggnaderna ska utformas och planområdet är heterogent. Av praxis följer att en i detaljplan medgiven byggrätt i väsentlig utsträckning begränsar utrymmet för förnyad bedömning av anpassningskravet och omgivningskravet. Enligt domstolens bedömning strider den närmare utformningen enligt ritningarna därmed inte mot anpassningskravet. Mot bakgrund av byggnadsplanen, kan de lovsökta åtgärderna enligt domstolen inte heller anses medföra några betydande olägenheter för omgivningen i lagens mening. Det saknas därför även skäl att avslå ansökan om bygglov med hänsyn till helhetsverkan och omgivningspåverkan.

Alternativa utformningar och prejudicerande effekter

Domstolen anser dessutom att alternativa utformningar sammantaget får anses tillräckligt utredda. Inte heller kan domstolen se att ett bygglov skulle medföra några prejudicerande effekter som skulle kunna hindra att bygglov beviljas.

Sammanfattning

De av underinstanserna nämnda skälen utgör inte tillräckliga skäl för att avslå S.H.s ansökan om bygglov. Enligt domstolens bedömning har underinstanserna därmed inte haft fog för att avslå ansökan om bygglov. Underinstansernas beslut ska därför undanröjas och ärendet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning avseende kvarvarande förutsättningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD- 02)

Överklagande senast den 3 mars 2023.

Annika Wahlfried Wikingsson

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Annika Wahlfried Wikingsson ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande har varit beredningsjuristen Emil Thäter.